

Sedam zlatnih novčića novi podvig u Viminacijumu

Nekadašnji vlasnik je pre 16 vekova svoje blago ostavio među ruševinama zaboravljene grobnice i po njih se nije vratio, na njegovu žalost i našu sreću—ističe dr Miomir Korać, direktor Arheološkog parka Viminacijum

Autor: [Rajna Popović](#)nedelja, 31.07.2016. u 09:05

Posle 16 vekova sedam zlatnih novčića, sakrivenih za neke bolje dane tokom najezde Huna, među ruševinama memorije, ili narodski grobnice, prošle nedelje našli su se na dlanu mladog arheologa Mladena Jovičića.

Istraživaču, doktorandu, ruke su se tresle zbog važnosti pronađenih zlatnika, dok su ga kolege s kojima dve nedelje iskopava teren u Viminacijumu, rimskom gradu i legijskom logoru, tapšale po ramenu. Na okupu su bili Saša Redžić, dr Nemanja Mrđić, dr Bebina Milovanović i doktorandi, sem presrećnog Mladena Jovičića, Ilija Danković i Ivana Kosanović.

– Nekadašnji vlasnik je svoje blago ostavio među ruševinama zaboravljene memorije i po njega se nije vratio, na njegovu žalost i našu sreću – primećuje dr Miomir Korać, direktor Arheološkog parka Viminacijum. – U vreme kada je vrebala opasnost od Huna, sredinom petog veka, koji su uveliko harali ovim prostorima, ljudi su u strahu skrivali svoje dragocenosti. U zapadnom delu centralne prostorije memorije prilikom skidanja podnice od opeka, nađena je manja ostava sa sedam zlatnih novčića, tri su iz vremena cara Honorija i četiri iz doba Teodosija Drugog. Tu su dragocenosti ostavljene nakon prestanka korišćenja grobnice, kada je već delimično bila uništena. Šest primeraka novca je iskovan u periodu od 408. do 420. godine, dok je sedmi primerak najmlađi i kovan je u intervalu od 430. do 440. godine.

Ipak, nisu dragoceni novčići jedino što su arheolozi iz Viminacijuma izneli na svetlo dana. S razlogom dobro raspoložen za razgovor, uvek oran direktor Korać dodaje:

– Tokom arheoloških iskopavanja iznad i ispod poda središnjeg dela memorije, nađeno je i dvadesetak bronzanih novčića kovanih u periodu od sredine trećeg do sredine petog veka. Među ostalim nalazima, možemo navesti delove narukvica od stakla, delove keramičkih lampi i posuda, kao i staklenih predmeta. Izdvaja se deo nadgrobne ploče od mermera sa natpisom i dva zlatna predmeta, aplikacija krstastog oblika i glava prstena sa umetkom od stakla – pobraja naš sagovornik.

Viminacijum je arheološko nalazište u blizini Starog Kostolca, udaljeno 12 kilometara od Požarevca. Rimski vojni logor i grad nastali su u prvom i potrajali do početka sedmog veka.

To je bio jedan od najznačajnijih legijskih logora na Dunavu, a izvesno vreme i glavni grad rimske provincije Gornje Mezije koja je obuhvatala dobar deo Srbije, severnu Makedoniju i deo severozapadne Bugarske.

„Beše to nekad blistav grad. Bogati hramovi, široke ulice, luksuzne vile, velike terme, amfiteatar... Poharaše ga varvari pre par godina i malo ostade od njegovog pređašnjeg sjaja. U samom gradu je nešto od kuća i javnih građevina već obnovljeno i život se polako vraća, ali u ovim smutnim vremenima ne imadoh poverenja u ovdašnje ljude”, zabeležio je neki hroničar kako se strahovalo od Huna koji su stizali na konjima, otimali, odnosili i malo šta ostavljali onakvo kakvo je bilo.

Ostaci velikog rimskog grada i vojnog logora u kome je nekada živelo oko 50.000 stanovnika predstavljaju svetski dragulj, pa Viminacijum upućeni s pravom često nazivaju balkanska Pompeja.

Ovo arheološko i turističko odredište, koje svake godine poseti oko 60.000 turista sa kopna i oko 17.000 sa Dunava, sada će ponuditi posetiocima nove eksponate i – priče. Đačkim ekskurzijama dragocena saznanja, bez sumnje.

Da su dr Miomir Korać i njegova vrlo brižljivo izabrana, obrazovana i podmlađena ekipa srećne ruke pokazalo se i 2009. kada su na ugljenokopima „Drmno”, kako to šaljivdžije primećuju, tražili Rimljane, a počev od 2009. iskopavali i skelete mamuta koji su tu u mulju na obali nekadašnje reke skončali milion godina ranije.

Ipak, činjenica je da nisu samo Huni zaslužni za malo sačuvanih vrednosti poput nađenih novčića.

Vekovima su ga prekopavali pljačkaša koji su tražili dragocenosti, s druge strane seljaci su sistematski razgrađivali arhitektonske ostatke i odnosili nadgrobne spomenike jer su ruševine smatrane izvorom besplatnog građevinskog materijala.

Zbog toga danas na površini nema očuvanih objekata, pa svako istraživanje i prezentacije podrazumevaju iskopavanje.

Ipak, Viminacijum zauzima značajno mesto u porodici arheoloških lokaliteta iz rimskog perioda, kao jedini legijski logor i naselje koji nisu zarobljeni ispod velikog grada.

Zato dr Miomir Korać rado pominje da imaju 400 hektara za istraživanje i kopanje u naredna tri veka, do sada je „pregledano” dva-tri odsto tako da će i unuci doktoranda Mladena Jovičića stići da iskopaju svega oko sedam procenata površine.

Ipak, vratimo se ovom najnovijem otkriću prilikom zaštitnih arheoloških iskopavanja u Viminacijumu, na mestu izgradnje novog bloka TEKO B, gde su arheolozi pronašli zlatnike.

– Reč je o porodičnoj grobnici sa tri prostorije na dubini od 1,8 metara, u kojoj su od sredine trećeg pa sve do sredine petog veka, dakle 200 godina, sahranjivani pripadnici višeg staleža. Oni su sebi i svojim potomcima mogli da priušte večni počinak u objektu ukrašenom zidnim slikarstvom. Od ulaznih stepenica na jugu sačuvana su tri stepenika, a unutra je bilo ukupno 11 grobnih mesta u kojima je sahranjeno više pokojnika. Zidovi centralne prostorije bili su oslikani. Zidno slikarstvo je očuvano na više mesta, a tek će naknadno čišćenje i konzervacija fresaka pokazati njihov konačni obim. Bordure i biljni motivi slikani su prirodnim zemljanim bojama, a dominiraju crvena, bela, oker i zelena – opisuje dr Korać.

Grobna mesta bila su uglavnom opljačkana nakon najezde Huna na ovim prostorima 441. odnosno 443. godine. Ipak, neobično je što su zidovi večnih kuća građeni od opeke i maltera, sa unutrašnje strane premazani su slojem belog krečnog maltera.

– Posebna zagonetka je da su pokojnici zaliveni u malteru, i to je, koliko znamo, jedinstven slučaj u svetu u rimskom načinu sahranjivanja. Iako se zna, podsetio bih da u je Viminacijumu otkriveno više od 14.000 grobova, što je najveći broj ikad iskopanih grobova na teritoriji Rimskog carstva – podseća direktor Arheološkog parka.

Da li zbog maltera, opeka ili sticaja okolnosti, tek sedam zlatnih i dvadesetak bronzanih novčića „sačekala su” prošlu nedelju da budu otkriveni.

AddThis Sharing Buttons

Share to Facebook162Share to TwitterShare to Google+Share to Email